

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

**MANAGEMENTUL INOVAȚIILOR ÎN VEDEREA
EFICIENTIZĂRII ACTIVITĂȚII ÎNTREPRINDERII**

Masteranda: _____ **Todița Dina**

Coordonator: _____ **Țurcan Rina,
conf. univ, dr.**

Chișinău, 2023

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Inginerie Economică și Business
Departamentul Economie și Management

Admis la susținere
Șef departament:
Țurcan Rina, Dr., conf.univ.

„_____” _____ **2023**

Managementul inovațiilor în vederea eficientizării activității întreprinderii

Teză de master

Masterand: _____ **Todița Dina AA-202M**

Coordonator: _____ **Țurcan Rina, conf. univ, dr.**

Chișinău, 2023

ADNOTARE

**Todița Dina, „Managementul inovațiilor în vederea eficientizării activității întreprinderii
teza de master, programul Administrarea Afacerii (120 credite ECTS), Chișinău 2023**

Structura: Teza de master are o structură tradițională și cuprinde: introducere, 3 capitole, concluzii și recomandări, bibliografie, 3 anexe, 80 pagini text de bază, 26 figuri, 6 tabele.

Cuvinte cheie: inovație, managementul inovațiilor, resurse, potențial tehnologic, eficiența economică, tehnologii informaționale.

Domeniul de studiu: dezvoltare și inovare, managementul inovațiilor, tehnologii informaționale.

Obiectivele tezei: abordarea inovațiilor și a rolului acestora în viața oamenilor; abordarea specificului inovațiilor la nivel de stat și în business; examinarea managementul inovațiilor în cadrul întreprinderilor; analiza rezultatelor și tendințelor de dezvoltare a sectorului tehnologiilor informaționale în Republica Moldova; prezentarea generală a activității I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”; analiza resurselor umane IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” care influențează eficiența managementului inovational; analiza principalelor indicatori economico-financiari a activității IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”; argumentarea eficienței sectorului tehnologiilor informaționale a Republicii Moldova prin prisma problemelor comune existente și a rolului IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”; creșterea gradului de conștientizare a atacurilor cibernetice prin implementarea soluțiilor tehnologice inovative; promovarea cumpărăturilor on-line și realizarea acestora în condiții de siguranță prin utilizarea instrumentelor inovative.

Semnificația teoretică constă în abordarea inovațiilor și rolul acestora în viața oamenilor, precum și inovațiile la nivel de stat și în mediu de afaceri. examinarea managementului inovațiilor în cadrul întreprinderilor, abordându-se diverse metode în managementul inovațiilor și factorii de influență a acestora.

Valoarea aplicativă se reflectă în rezultatele analizei efectuate în teză axate pe analiza rezultatelor și tendințelor de dezvoltare a sectorului tehnologiilor informaționale în Republica Moldova, analiza rezultatelor activității, a resurselor utilizate și a managementului inovațiilor în cadrul IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, precum și pe argumentarea eficienței sectorului tehnologiilor informaționale a Republicii Moldova și măsuri de perfecționare în domeniul studiat prin utilizarea instrumentelor inovative.

ANNOTATION

Todita Dina, „Management of innovations in order to make the company's activity more efficient”, Master Thesis, the Business Administration program (120 credits ECTS), Chisinau 2023

Content: The master's thesis has a traditional structure and includes: introduction, 3 chapters, conclusions and recommendations, bibliography, 3 appendices, 80 pages of basic text, 26 figures, 6 tables.

Key words: innovation, innovation management, resources, technological potential, economic efficiency, information technologies.

Study field: development and innovation, innovation management, information technologies.

Thesis objectives: approach to innovations and their role in people's lives; addressing the specifics of innovations at state and business level; examining the management of innovations within enterprises; analysis of the results and development trends of the information technology sector in the Republic of Moldova; general presentation of the activity of I.P. "Service of Information Technology and Cyber Security"; analysis of IP human resources "Information Technology and Cyber Security Service" that influences the efficiency of innovative management; analysis of the main economic-financial indicators of the IP activity "Information Technology and Cybersecurity Service"; arguing the efficiency of the information technologies sector of the Republic of Moldova through the prism of existing common problems and the role of IP "Service of Information Technology and Cybersecurity"; increasing awareness of cyber attacks by implementing innovative technological solutions; promoting online shopping and making it safe by using innovative tools.

Theoretical significance is the approach to innovations and their role in people's lives, as well as innovations at the state level and in the business environment. examining the management of innovations within enterprises, addressing various methods in the management of innovations and their influencing factors.

The applied value is reflected in the results of the analysis carried out in the thesis focused on the analysis of the results and development trends of the information technology sector in the Republic of Moldova, the analysis of the results of the activity, the resources used and the management of innovations within the IP "Service of Information Technology and Cyber Security", such as and on the argumentation of the efficiency of the information technology sector of the Republic of Moldova and improvement measures in the studied field through the use of innovative tools.

CUPRINS

INTRODUCERE	8
1. ABORDĂRILE TEORETICE ALE MANAGEMENTULUI INOVAȚIILOR ÎN CADRUL ORGANIZAȚIILOR	10
1.1. Abordarea inovațiilor și a rolului acestora în viața oamenilor	10
1.2. Abordarea specificului inovațiilor la nivel de stat și în business	18
1.3. Managementul inovațiilor în cadrul întreprinderilor	28
2. ANALIZA ACTIVITĂȚII ÎNTREPRINDERII I.P. „SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ” ÎN CONTEXTUAL ACTUAL AL DIGITALIZĂRII	38
2.1. Analiza rezultatelor și tendințelor de dezvoltare a sectorului tehnologiilor informaționale în Republica Moldova	38
2.2. Prezentarea generală a activității I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”	44
2.3. Analiza resurselor umane IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” care influențează eficiența managementului inovațional	51
2.4. Analiza principalelor indicatori economico-financiari a activității IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”	55
3. DEZVOLTAREA MANAGEMENTULUI INOVAȚIILOR ÎN CADRUL IP „SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ” ÎN VEDEREA SPORIRII EFICIENȚEI	64
3.1. Eficiența sectorului tehnologiilor informaționale a Republicii Moldova prin prisma problemelor comune existente și a rolului IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”	64
3.2 Creșterea gradului de conștientizare a atacurilor cibernetice prin implementarea soluțiilor tehnologice inovative	67
3.3. Promovarea cumpărăturilor on-line și realizarea acestora în condiții de siguranță prin utilizarea instrumentelor inovative	71
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI:	77
BIBLIOGRAFIE:	80
ANEXA 1. Nomenclatorul detaliat al serviciilor prestate de Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” și quantumul tarifelor pentru acestea	82
ANEXA 2. Funcțiile I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”	88
ANEXA 3. Organigrama Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” și quantumul tarifelor pentru acestea	90

INTRODUCERE

Practic, toate inovațiile, în special cele tehnologice majore, cum ar fi produsele farmaceutice și auto, au loc în cadrul organizațiilor. Studiul organizațiilor și al managementului acestora este un subiect foarte vast și nu există o singură abordare care să ofere toate răspunsurile. Majoritatea firmelor inovatoare dau dovadă de răbdare, permițând ideilor să germineze și să se dezvolte în timp.

Numărul de avantaje pe care le obțin entitățile economice în urma digitalizării activității sale este foarte mare și lista respectivă poate fi dezvoltată tot mai mult identificând alte avantaje specifice domeniilor concrete de activitate și dezvoltând un lanț continuu care duce la apariția altor avantaje ce rezultă unul din altul și toate în ansamblu având un impact benefic puternic asupra eficienței activității întreprinderii.

Drept obiect de cercetare a prezentei teze de master îl prezintă și îl reprezintă IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Scopul de bază a prezentei teze de master constă în argumentarea managementului inovațiilor în vederea eficientizării activității în cadrul IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” și la nivel național.

Obiectivele tezei de master sunt subordonate scopului principal al tezei și includ:

- ✓ Abordarea inovațiilor și a rolului acestora în viața oamenilor;
- ✓ Abordarea specificului inovațiilor la nivel de stat și în business;
- ✓ Examinarea managementului inovațiilor în cadrul întreprinderilor;
- ✓ Analiza rezultatelor și tendințelor de dezvoltare a sectorului tehnologiilor informaționale în Republica Moldova;
- ✓ Prezentarea generală a activității I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”;
- ✓ Analiza resurselor umane IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” care influențează eficiența managementului inovațional;
- ✓ Analiza principalelor indicatori economico-financiarți a activității IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”;
- ✓ Argumentarea eficienței sectorului tehnologiilor informaționale a Republicii Moldova prin prisma problemelor comune existente și a rolului IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”;
- ✓ Creșterea gradului de conștientizare a atacurilor cibernetice prin implementarea soluțiilor tehnologice inovative;

- ✓ Promovarea cumpărăturilor on-line și realizarea acestora în condiții de siguranță prin utilizarea instrumentelor inovative.

Pentru a asigura atingerea obiectivelor în teză au fost utilizate diverse metode de analiză a dinamicii și structurale, metode de analiză comparativă, precum și analiza factorială.

Teză de master este elaborată în conformitate cu Ghidul și are o structură tradițională, incluzând trei capitole.

Capitolul 1 „ABORDĂRILE TEORETICE ALE MANAGEMENTULUI INOVAȚIILOR ÎN CADRUL ORGANIZAȚIILOR” este un capitol teoretic care abordează inovațiile și rolul acestora în viața oamenilor, precum și inovațiile la nivel de stat și în mediu de afaceri. Un loc important în acest capitol îi revine managementului inovațiilor în cadrul întreprinderilor, abordându-se diverse metode în managementul inovațiilor și factorii de influență a acestora.

Capitolul 2 „ANALIZA ACTIVITĂȚII ÎNTREPRINDERII I.P. „SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ” ÎN CONTEXTUAL ACTUAL AL DIGITALIZĂRII” este un capitol analitic care include analiza sectorială, examinându-se rezultatele și tendințelor de dezvoltare a sectorului tehnologiilor informaționale în Republica Moldova. În capitolul dat este examinată activitatea IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, sunt analizate resursele umane a IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” care influențează eficiența managementului inovațional. Un rol important îi revine analizei principalelor indicatori economico-financiari a activității IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Capitolul 3 „DEZVOLTAREA MANAGEMENTULUI INOVAȚIILOR ÎN CADRUL IP „SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ” ÎN VEDEREA SPORIRII EFICIENȚEI” este axat pe argumentarea eficienței sectorului tehnologiilor informaționale a Republicii Moldova prin prisma problemelor comune existente și a rolului IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, argumentarea creșterii gradului de conștientizare a atacurilor cibernetice prin implementarea soluțiilor tehnologice inovative și promovarea cumpărăturilor on-line și realizarea acestora în condiții de siguranță prin utilizarea instrumentelor inovative.

În „CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI” sunt formulate principalele rezultatele obținute în urma studiului și sunt incluse recomandările argumentate în prezenta teză.

BIBLIOGRAFIE:

1. LEGEA comunicațiilor electronice Nr. 241 din 15.11.2007, Publicată la 14.03.2008 în Monitorul Oficial Nr. 51-54 art. 155, disponibilă pe https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=84402&lang=ro
2. LEGEA cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat Nr. 467 din 21.11.2003, Publicată la 01.01.2004 în Monitorul Oficial Nr. 6-12 art. 44, disponibilă pe https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=107550&lang=ro
3. LEGEA cu privire la registre Nr. 71 din 22.03.2007, Publicată la 25.05.2007 în Monitorul Oficial Nr. 70-73 art. 314, disponibilă pe https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=104973&lang=ro
4. LEGEA privind identificarea și înregistrarea animalelor Nr. 231 din 20.06.2006, Publicată la 11.08.2006 în Monitorul Oficial Nr. 399-404 art. 806, disponibilă pe https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=107354&lang=ro
5. LEGEA privind semnătura electronică și documentul electronic Nr. 91 din 27.06.2014, Publicată la 04.07.2014 în Monitorul Oficial Nr. 174-177 art. 397, disponibilă pe https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=112497&lang=ro
6. ȚURCAN R., ȚURCAN Iu., STRATILA A., The impact of digitalization on the development of entrepreneurial performance in the context of globalization, globalization, International Scientific Conference „European Integration through the straightening of education, research, innovations in Eastern Partnership Countries”, 16-17 May, 2022, p.166-172, DOI: 10.5281/zenodo.6997263, CZU: [334:004]:316.42
7. ȚURCAN R., ȚURCAN Iu., The role of electronic commerce in the development of entrepreneurship through statistical analysis, The 4th Economic International Conference Competitiveness and sustainable development, Technical University of Moldova, 3rd - 4th November 2022, p.73-78, <https://doi.org/10.52326/csd2022.13>, ISBN 978-9975-45-872-6 (PDF)
8. Ce tehnologii informaționale exportă Moldova, comunicat de presă a Ministerului Economiei a Republicii Moldova, disponibil pe: <https://www.mold-street.com/?go=news&n=14561>
9. Afuah A., Innovation Management: Strategies, Implementation and Profits, Oxford University Press, Oxford, 2003.
10. Archibugi D., Filippetti A., Frenz M., The impact of the economic crisis on innovation: evidence from Europe, Technological Forecasting and Social Change, vol. 80, no. 7, 2013.

11. Bach L., Matt M., Wolff S., How do firms perceive policy rationales behind the variety of instruments supporting collaborative R&D? Lessons from the European Framework Programs, *Technovation*, vol. 34, no. 5, 2014.
12. Băloiu L., Frăsineanu I., *Gestiunea inovației*, Editura Economica, 2001, 268 p.
13. Berkhout A., *The Dynamic Role of Knowledge in Innovation. An Integrated Framework of Cyclic Networks for the Assessment of Technological Change and Sustainable Growth*, Delft University Press, Delft, The Netherlands, 2000.
14. Chesbrough H., *Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology*, Harvard Business School Press, Boston, 2003.
15. Dolfsma W., Seo D., Government policy and technological innovation: a suggested typology, *Technovation*, vol. 33, no. 6, 2013.
16. Drucker P., *Inovația și spiritul antreprenorial*, Editura Enciclopedică, 1994, 642 p.
17. Georghiou L., Edler J., Uyarra E., Yeow J., Policy instruments for public procurement of innovation: choice, design and assessment, *Technological Forecasting & Social Change*, 86, 2014.
18. Johnson S., *Where Good Ideas Come From: The Natural History of Innovation*, Riverhead Books, New Jersey, USA, 2010.
19. Linstone H., Devezas T., Technological innovation and the long wave theory revisited, *Technological Forecasting and Social Change*, vol. 79, no. 2, 2012.
20. Oakey R., *High-Technology Entrepreneurship*, Routledge, Oxon, UK, 2012.
21. Petrescu I., *Management inovațional*, Editura Alma Mater, Sibiu, 2006, 432 p.
22. Pleșa O., Ciotea F., Naum N., *Inovarea și sfidările schimbării*, Editura Multimedia, București, 1996, 436 p.
23. Popescu M., *Managementul inovării*, Editura Transilvania, Brasov, 2016, 246 p.
24. Rogers E., *Diffusion of Innovations*, Free Press, New York, 2003.
25. Байтасов Р., *Инновационный менеджмент*, Изд. Феникс, Ростов-На-Дону, 2015, 301 p.
26. Грибов В., *Инновационный менеджмент*, Изд. ИНФРА-М, Москва, 2014, 311 p.
27. Ковалев Г., Швандара В., *Основы инновационного менеджмента*, Изд. ЮНИТИ-ДАНА, Москва, 1999, 208 p.
28. Хрищев Е., *Инновационный менеджмент*, Изд. МЭА, Кишинев, 2001, 555 p.